

5. Ortega-i-Gasset H. Vosstanie mass: Sb.: Per. s isp. / H. Ortega-i-Gasset. – М.: ООО «Izdatelstvo AST», 2001. – 509, [3] s. – (Philosophy).

6. Popovych M. V. Vidkryty lyst do Ministra osvity ta nauky Ukrainy. Pro neobkhidnist zbrezhennia tsinnisno-svitohliadnoi skladovoi osvity. Opublikovano 28.01.2015 [Elektronnyi resurs] / M. V. Popovych, A. Ie. Konverskyi, V. P. Andrushchenko, V. O. Ohnev'iuk, Ie. K. Bystrytskyi, S. V. Proleiev // Osvitnia polityka. Portal hromadskykh ekspertiv. – Rezhym dostupu: <http://education-ua.org/ua/draft-regulations/366-vidkritij-list-do-ministra-osvity-ta-nauki-ukrajini>.

7. Kharchenko S. P. Shchodo statusu filosofii ta dystsyplin sotsiohumanitarnoho spektru / S. P. Kharchenko, Iu. V. Kharchenko // Suchasni sotsialno-humanitarni dyskursy. Mater. V vseukr. nauk. konfer. (m. Dnipropetrovsk, 21 bereznia 2015 r.): u 5-ty chastynakh. – D.: TOV «Innovatsiia», 2015. – Ch.2. – 156 s.

8. «Dino-chickens» reveal how the beak was born Chicken embryos have been altered so that the birds grow dinosaur-like snouts [Elektronnyi resurs] / Ewen Callaway // Nature International weekly journal of science 12 May 2015. – Rezhym dostupu: <http://www.nature.com/news/dino-chickens-reveal-how-the-beak-was-born-1.17507>.

9. Mammoth genomes provide recipe for creating Arctic elephants [Elektronnyi resurs] / Ewen Callaway // Nature International weekly journal of science 01 May 2015. – Rezhym dostupu: <http://www.nature.com/news/mammoth-genomes-provide-recipe-for-creating-arctic-elephants-1.17462>.

Fabryka A. A., PhD in Sociology, assistant professor the department of philosophy and political science, Kirovograd State Pedagogical University (Ukraine, Kirovograd), allafabryka@rambler.ru

Possible consequences of implementing the new approach in the study cycle of humanitarian and socio-economic disciplines in the university

The law «On education», adopted in Ukraine in July 2014, includes substantial changes in the study cycle of humanitarian and socio-economic disciplines in the university. A new approach is radically different not only from the point of view of the organizing principle of the study, but also of attitudes towards issues of fundamental ideological nature, cultural genesis and socialization. Therefore, the goal of article was a study of some aspects of the problem and consider of its possible humanitarian and socio-cultural consequences.

As a result, it was found that the implementation of specified changes is not able to satisfy neither qualification nor the learning needs of the individual. Both needs society integrity and States, these also remain out of its attention. This situation requires a different approach to solve the problem. Also, peculiarities of the national education system should find their reflection in it.

Keywords: culture, higher education, humanities and social sciences, the needs of the individual.

Фабрика А. А., кандидат социологических наук, доцент кафедры философии и политологии, Кировоградский государственный педагогический университет им. В. Винниченко (Украина, Кировоград), allafabryka@rambler.ru

Возможные последствия реализации нового подхода к изучению цикла гуманитарных и социально-экономических дисциплин в вузах

Законом «Об образовании», принятым в Украине в июле 2014 года, предусмотрены существенные изменения в изучении цикла гуманитарных и социально-экономических дисциплин в вузах. Новый подход радикально отличается не только принципом организации изучения, но и отношением к вопросам фундаментального мировоззренческого характера, культурогенеза и социализации. В связи с этим, целью статьи стало исследование некоторых аспектов проблемы и рассмотрение её возможных гуманитарных и социокультурных последствий.

Как результат, было установлено, что реализация предусмотренных изменений не способна удовлетворить ни квалификационные, ни образовательные потребности личности. Вне внимания оставлены потребности общества как целостности и государства. Такая ситуация требует выработки другого подхода для решения проблемы, в котором своё отражение должны найти, в том числе, и особенности национальной системы образования.

Ключевые слова: культура, высшее образование, гуманитарные и социальные дисциплины, потребности личности.

* * *

УДК 316.7+372.8+004.9

Яценко Л. Є.,
старший викладач кафедри документознавства
та інформаційної діяльності, Одеський
національний політехнічний університет
(Україна, Одеса), lasenka58@mail.ru

Від текстового формату до інфографічного: філософсько-педагогічні роздуми

Розглядаються проблеми вищої школи в контексті феномену заміщення у сучасній молоді вербальної парадигми мислення на візуальну орієнтовану. Аналізуються досвід застосування у навчальному процесі інфографічних форм представлення матеріалу. Обґрунтовується необхідність аналітичної інфографіки як оптимального формату навчально-пізнавальної діяльності сучасних студентів.

Ключові слова: соціокультурні повороти, візуалізація мислення, кліпове мислення, сучасна молодь, вища школа, текстовий формат, інфографічний формат, аналітична інфографіка.

Нині ні для кого не є секретом, що сучасна студентська молодь стає все більш пасивною та незацікавленою у сприйнятті знань, що обумовлено цілою низкою причин соціально-економічного, культурологічного та психологічного характеру. Одна з визначних вченими та педагогами вагомих причин є зміна когнітивного стилю сучасної молоді, яка пов'язана з витісненням вербального поняттєвого мислення візуально-кліповим. Усвідомлення цього спонукає педагогів йти в ногу з сучасними соціокультурними трансформаціями, але спричиняє певні перекося у педагогічній практиці вищої школи: з одного боку, спостерігається надмірне захоплення певної частини «просунутих» викладачів ефективними візуальними, зокрема, комп'ютерними засобами візуалізації, з іншого – безмежні можливості візуальних засобів консервативною частиною педагогів не використовуються взагалі або в недостатній мірі.

Проблема полягає в необхідності шукати в нових реаліях збалансований підхід до синергічного поєднання основної мети вищої освіти – навчити вчитися та аналізувати – з дієвими та затребуваними сучасною студентською молоддю способами цього досягти. Такий пошук може стати успішним за умови глибокого розуміння суті когнітивних змін, які відбуваються у сучасному світі. В цьому контексті корисно орієнтуватися на старий мудрий вислів: «Якщо прагнеш щось зрозуміти, постарайся довідатися, як воно виникло».

Мета статті: на основі аналізу сутності сучасних когнітивних змін виявити оптимальний формат представлення сучасній студентській аудиторії навчального матеріалу, який би гармонійно поєднував високу якість підготовленої тематичної аналітичної інформації з ефективними візуальними засобами.

Час, в якому ми живемо, характеризується надзвичайно важливим феноменом – заміною традиційної парадигми мислення, орієнтованої на лінійний текст, на нову парадигму, орієнтовану на візуальний образ. На відміну від попередніх часів значна частина наших знань та уявлень про навколишню дійсність основана не на реальному досвіді, а на образах та зображеннях, розтиражованих телебаченням, друкованими виданнями, Інтернет тощо та якими переважане сучасне інформаційне оточення. Нині зображення – це дієвий спосіб запропонувати інформаційне повідомлення, деякий новий тип мови [14].

У зв'язку з суттєвою зміною темпу життя, ритму часу, швидкості та форми передачі інформації сучасна

людина більш ефективно сприймає вже не текстову, а саме візуальну інформацію. Цей феномен природньо викликає жвавий та цілеспрямований предметний інтерес вчених. Загальні проблеми візуального мислення та культури, а також прикладні аспекти функціонування візуальних форм розглядаються в численних наукових працях представників різних наук – філософії, культурології, соціології, психології, політології, семіотики, інформатики, комунікативістики, загальної теорії інформації, лінгвістики тощо. Зокрема, це М. Маклюен, Е. Тофлер, П. Вірільйо, А. Геніс, Е. Касирер, М. Хайдегер, Л. Райс, Р. Ю. Рахматулін, Ю. М. Лотман, Т. В. Семеновських, В. В. Савчук, М. С. Кухта, А. Ю. Дроздов, А. В. Колосов, А. І. Кунін, В. Т. Прокопенко, В. А. Трофімов, Л. П. Шарок, Б. С. Єрасов, А. Н. Бучатський, А. К. Колесов, Д. А. Курбатов, А. В. Костіна, О. А. Пушонкова, В. М. Розін, О. В. Пескова, А. Р. Усманова, К. П. Ушахіна, Г. Ф. Гордукалова, А. В. Захаров, К. Г. Фрумкін, Н. Н. Соколов, Б. В. Скворонський, Л. Є. Яценко та ін. Особливості візуальної комунікації вивчалися в рамках загальної теорії інформації та знакових систем (Ч. Пірс, Я. Хінтіка), теорії комунікації (Т. Парсонс, Ю. Хабермас), в семіології (У. Еко, Р. Барт) досліджувалася специфіка візуальних повідомлень як «візуальних знаків».

Проблема ефективного освоєння людиною навколишнього візуального середовища знаходить відображення в багатьох психологічних дослідженнях. В різних аспектах візуальне мислення досліджувалось в роботах С. Л. Рубінштейна, В. П. Зінченко, А. І. Міракіяна, В. А. Барабанщикова, В. І. Жуковського, Д. В. Пивоварова, В. І. Панова, Р. Арнхейма, Дж. Гібсона та ін. Усі дослідники проблеми, незалежно від наукової галузі, сходяться в думці, що візуальне мислення є не лише природнім компонентом інтелекту, але й важливим творчим інструментом, який дозволяє людині вирішувати будь-які завдання, як на теоретичному, так і на практичному рівні.

Нинішній комунікативний перехід від вербально-текстового до візуального способу подачі інформації спричиняє тенденцію до візуалізації в усіх сферах життєдіяльності, зокрема, в сфері освіти. Попри те, що педагогічна діяльність як одна з найконсервативніших сфер переважно базується на класичній текстовій парадигмі навчання, візуальні формати активно витісняють її з освітніх стратегій. Цей процес обумовлений як стрімким розвитком інформаційно-комунікативних технологій, так і соціально-психологічними змінами, що виникають під їхнім впливом.

Ці зміни доцільно розглядати в контексті ланцюжка так званих глобальних «поворотів» в соціокультурній ситуації:

– «лінгвістичного» – «візуального» – «іконічного», тобто поступового переходу від текстового формату до образно-зорового та знакового [10]. Це означає, що кардинально змінюється не тільки форма та спосіб передачі інформації, але й спосіб її сприйняття. Як слушно зазначає дослідник «поворотів» В. Савчук, «після лінгвістичного повороту ми переходимо до нових медіа, до нових візуальних засобів, та відома теза «все є текст» сьогодні вже не працює, а більш обґрунтованою є теза «все є образ» [10, с. 45]. Вчені одногласно стверджують, що нині відбуваються глобальні зміни когнітивного стилю, оскільки світ, перенасичений новітніми комунікаціями, формує тип сприйняття інформації, що принципово

відрізняється від текстового. Це спрогнозував же М. Маклюен, зазначивши, що розвиток електронних комунікацій поверне людське мислення до дотекстової епохи та лінійна послідовність знаків, до якої ми звикли, перестане бути базою нашої культури [7]. На практиці це означає, що у представника молодого покоління, повністю зануреного у цифрове середовище, фундаментально змінюється культура сприйняття інформації: йому не потрібен традиційний лінійний текст, більш того – він для нього незрозумілий, важкий до опрацювання, що призводить до втрати інтересу, відсутності розуміння суті та логіки тексту [13]. Це перший фактор, який необхідно враховувати в освітній практиці.

Другим фактором змін є так зване «кліпове мислення» [13], притаманне також молодому поколінню, сформованому на коротких відеороліках, фрагментарних образах, слабо пов'язаних між собою або зовсім розрізнених. Виникненню кліпового мислення сприяє також «кнопковий рефлекс», обумовлений постійною прив'язкою до різноманітних приладів з кнопками, які дозволяють миттєво переходити від однієї інформації до іншої, не заглиблюючись в її зміст. Це призводить до того, що молода людина привикає оперувати лише смислами фіксованої, переважно короткої довжини, та не в змозі працювати з семантичними структурами значного обсягу. Їй важко тривалий час зосереджуватися на одній інформації та в неї значно знижена здатність до аналізу.

Отже, можна стверджувати, що сучасна педагогічна спільнота вищих навчальних закладів має принципово новий об'єкт навчання – молодь, сформовану на засадах візуально-іконічного та кліпового мислення, для якої класична парадигма навчання через слово, текст є малоефективною. Викладачі вишів усіх країн світу з прикрістю констатують, що нинішні студенти практично не здатні ефективно сприймати текстовий лекційний матеріал, якщо він не супроводжується яскравими зоровими презентаціями з короткими смисловими фрагментами [11].

Виникає логічне питання: що ж робити? Адже освітні практики вже не можуть залишатися в попередньому, «текстовому» форматі, вони морально застаріли. З іншого боку, у сучасному світі без вмінь аналізувати, вилучати основне та приймати на його основі рішення неможливо досягти професійного успіху, однією з запорук якого є здатність вибудовувати ланцюжок з послідовності дій від існуючого стану речей до поставленої мети. Створення такого ланцюжку потребує наявності континуального та аналітичного мислення, якому майбутніх фахівців повинна навчити система освіти. На наш погляд, насамперед, самі викладачі повинні глибоко усвідомити нинішні соціокультурні трансформації та, долаючи притаманну педагогіці інертність, активно шукати нові шляхи надання студентам навчальної інформації та залучення їх до активної пізнавальної діяльності. Як жартував герой відомого фільму Е. Рязанова, «якщо не можна зупинити непотребство, треба його організувати та очолити».

Але цілком зрозуміло, що визнання педагогами факту превалювання у молоді кліпового мислення та орієнтації на візуальне сприйняття інформації зовсім не означає, що треба не виправдано спрощувати подачу навчального матеріалу через зображення та нехтувати класичну

вербальну парадигму. Таким шляхом сформувати освічену творчу особистість не вдасться.

Як свідчить практика, дієвим способом може стати *аналітична інфографіка*.

В педагогіці сама ідея інфографіки не є новою, проблему її впровадження у навчальну діяльність висвітлювало багато дослідників – теоретиків та практиків: О. А. Кондратенко, О. В. Петрова, С. В. Селеменев, Е. Е. Щербакова, А. Г. Рапуто, В. Т. Тихомирова, А. В. Полянська, К. В. Калітіна, А. А. Вербицький, В. Ю. Давидова, Л. Н. Солодовиченко та ін.

Існує багато термінів–синонімів, якими називають наочне представлення інформації, серед яких найпоширенішими є «візуалізація даних» та «інфографіка». Другий термін завдяки поширенню в Інтернет став надзвичайно модним та популярним, але найчастіше він сприймається в контексті інформаційного дизайну (веб–дизайну, бізнес–дизайну, рекламного дизайну, журналістських повідомлень тощо), покликаною якомога більш привабливо представити необхідну інформацію. При цьому акцент переноситься саме на зовнішні яскраві засоби візуалізації, що часто призводить до послаблення та навіть до втрати інформативності контенту.

У навчальному процесі такий підхід є абсолютно неприпустимий, адже метою є навчити студентів глибоко розуміти та аналізувати матеріал, а не його популяризувати. На наш погляд, бажання деяких викладачів за будь–яку ціну зацікавити студентів на лекції, повернути їхню увагу ефективними візуальними, зокрема, комп'ютерними засобами візуалізації (яскравими анімаційними роликками, картинками, іконками, смайликами) вводить аудиторію вбік від сприйняття суті навчального матеріалу. При застосуванні інфографіки в вищій школі слід виходити з припущення, що в ній аналітична компонента є базовою, а візуальні засоби її представлення є, хоча й надзвичайно ефективними, але все ж таки допоміжними. Навчальний процес у виші повинен мати формат «аналітичної інфографіки» (термін наш). Під аналітичною інфографікою ми розуміємо синергічне поєднання результатів творчого аналітико–синтетичного опрацювання навчального матеріалу у вигляді скомпресованого, згорнутого, «заархівованого» вторинного тексту, який природньо та органічно розкривається у візуальній формі з паралельними лаконічними текстовими коментарями. По суті це необхідна для сучасного вузівського викладача професійна компетенція, яка дозволяє ефективно перевести отриманий інтелектуальний результат у зображення, але лише тоді, коли зображення може донести інформацію краще за слова. Слідом за викладачем така компетенція формується і у студента, коли він виконує самостійне творче завдання не в традиційних текстових формах, а у вигляді інфографічного проектування [5, с. 113], наприклад, засобами Microsoft Power Point або за допомогою популярних інфографічних сервісів Інтернет (<http://infogr.am/beta/>, <http://www.easel.ly/> тощо).

В цьому контексті доцільно пригадати незаслужено забуту ідею опорних конспектів відомого радянського педагога – новатора В. Ф. Шаталова, які можуть слугувати досить вдалим прикладом аналітичної інфографіки, незважаючи на певну «старомодність». За Шаталовим опорний конспект – це система опорних сигналів, які мають структурний зв'язок та представляють собою

наочну конструкцію, яка заміщує систему значень, понять, ідей як взаємопов'язаних елементів. Різноманітні яскраві опорні сигнали приваблюють, створюють активну пізнавальну атмосферу при сприйнятті, що забезпечує цілісність, системність, осмисленість уявлень про поняття та закономірності, що розглядаються в навчальній темі. Автор запропонував основні принципи, за якими створюється така конструкція: лаконічність тексту (300–400 друкованих знаків), структурність (4–5 зв'язок, логічних блоків), наочний смисловий акцент (візуальне відокремлення одного блоку від іншого), уніфікація друкованих знаків, автономність, доцільність та відносна самостійність кожного блоку, асоціативність, доступність сприйняття та відтворення, кольорова наочність, образність.

На наш погляд, нині доцільно, відштовхуючись від ідей В. Ф. Шаталова, переосмислити їх для застосування у вищій школі на базі новітніх інформаційних технологій. Цим шляхом можна зацікавити «кліпову» молодь та залучити її до процесу аналізу навчальної інформації через необхідність здійснення постійного циклічного ланцюжка: *виділення основних ідей в тексті – їх логіко–семантичне згортання – створення коротких смислових текстових блоків – переведення у відповідну візуальну форму – розгортання наочної форми у традиційну текстову*.

Такий формат дає прекрасні можливості переорієнтувати традиційні вузівські процеси конспектування, реферування, анутовання та навіть написання шпаргалок з формально–механічного та незацікавленого виконання на ефективний творчий процес, що за оцінками і викладачів, і студентів є дуже корисно.

В якості простих прикладів аналітичної інфографіки у практиці вузівського навчання можуть бути: лекція, повідомлення, доповідь або звичайний студентський конспект статті у форматі ментальної карти (mind map), в якій тема та основна ідея розташовуються в центрі екрану, а логіко–смислові блоки розходяться від неї у вигляді нейрону; набір ключових слів теми у вигляді хмари тегів (cloud tag), екзаменаційна відповідь у вигляді блок–схеми тощо.

Висновки. Таким чином, незважаючи на глобальні зміни у сучасному соціокультурному середовищі, пов'язані з посиленням ролі візуальної культури, можливості візуальних засобів у вузівському навчанні використовуються не на належному рівні. Як свідчить практика, оптимальним форматом навчально–пізнавальної діяльності у сучасному виші може стати формат аналітичної інфографіки, який передбачає органічний синтез поняттєво–аналітичної компоненти з комп'ютерними візуальними засобами її представлення. Він є надзвичайно ефективним, але потребує від викладача серйозної базової аналітико–синтетичної компетенції для архівування текстових фрагментів, володіння навичками сучасної комп'ютерної візуалізації, неабияких часових та ресурсних витрат та, перш за все, глибокого усвідомлення безальтернативності застосування новітніх підходів до професійної педагогічної діяльності.

Список використаних джерел

1. Визуальная культура XX века и проблемы современного образования // Материалы межд. науч.–практ. конф. / Под ред. В. В. Устюгова. – Пермь: Перм. гос. пед. ун–т, 1999. – 395 с.

2. Давыдова В. Ю. Методология визуализации теоретических знаний // Вестник Самарского государственного университета. – 2011. – №84. – С.24–28.
3. Жуковский В. И., Пивоваров Д. В. Интеллектуальная визуализация сущности. – Красноярск: Изд. Крас. гос. ун-та, 1998. – 223 с.
4. Калитина К. В. Использование инфографики в образовании // Проблемы высшего образования. – 2013. – №1. – С.189–192.
5. Кондратенко О. А. Инфографика в вузе: формируем визуальную компетенцию // Перспективы науки и образования. – 2014. – №2 (8). – С.111–115.
6. Кухта М. С. Методология моделирования восприятия визуальной информации: Дис. ... д-ра филос. наук: 09.00.08. – Томск, 2004. – 250 с. РГБ ОД, 71:05-9/105
7. Маклюэн М. Галактика Гуттенберга: Становление человека печатающего. (The Gutenberg Galaxy: The Making of Typographic Man). – М.: Академический проект, 2005. – 496 с.
8. Нефедьева К. В. Инфографика – визуализация данных в аналитической деятельности // Сб. научн. статей «Анализ информации в науке, культуре, бизнесе / Под ред. Г. Ф. Гордукаловой. – СПб.: Изд. СПбГУКИ, 2013. – С.89–94.
9. Пушонкова О. А. Візуальні мислення у контексті культурно-історичного підходу // Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. – Харків: ХДАДМ, 2003. – №1. – С.3–10.
10. Савчук В. В. Что такое повороты в философии? Медиа-философия. Приступ реальности». – СПб.: Изд-во РХГА, 2013. – 350 с.
11. Семеновских Т. В. Феномен «клипового мышления» в образовательной вузовской среде // Интернет-журнал «Науковедение». – 2014. – №5 (24) [Электронный ресурс]. – М.: Науковедение, 2014. – Режим доступа: <http://naukovedenie.ru/PDF/105PVN514.pdf>, – Загл. с экрана.
12. Розин В. М. Визуальная культура и восприятие. Как человек видит и понимает мир. – М.: КомКнига, 2006. – 254 с.
13. Фрумкин К. Г. Клиповое мышление и судьба линейного текста // Ineternum 2010. – №1. – Режим доступа: http://nounivers.narod.ru/pub/kf_clip.htm от 02.01.2012.
14. Яценко Л. Е. Інфографічний формат представлення вивідної інформації в аналітичному документі для керівника / Мат. 7 міжн. наук.–практ. конф. «Інформаційна освіта та професійно-комунікативні технології XXI століття». – Одеса: ОНПУ, 2015. – С.186–191.

References

1. Vizual'naja kul'tura XX veka i problemy sovremennogo obrazovaniya // Materialy mezhd. nauch.–prakt. konf. / Pod red. V. V. Ustjugova. – Perm': Perm. gos. ped. un–t, 1999. – 395 s.
2. Davydova V. Ju. Metodologija vizualizacii teoreticheskikh znanij // Vestnik Samarskogo gosudarstvennogo universiteta. – 2011. – №84. – S.24–28.
3. Zhukovskij V. I., Pivovarov D. V. Intellektual'naja vizualizacija sushhnosti. – Krasnojarsk: Izd. Kras. gos. un–ta, 1998. – 223 s.
4. Kalitina K. V. Ispolzovanie infografiki v obrazovanii // Problemy vysshego obrazovaniya. – 2013. – №1. – S.189–192.
5. Kondratenko O. A. Infografika v vuze: formiruem vizual'nuju kompetenciju // Perspektivy nauki i obrazovaniya. – 2014. – №2 (8). – S.111–115.
6. Kuhta M. S. Metodologija modelirovaniya vosprijatija vizual'noj informacii: Dis. ... d–ra filoz. nauk: 09.00.08. – Tomsk, 2004. – 250 s. RGB OD, 71:05-9/105
7. Makljujen M. Galaktika Guttenberga: Stanovlenie cheloveka pečatajuščhego. (The Gutenberg Galaxy: The Making of Typographic Man). – М.: Akademicheskij projekt, 2005. – 496 s.
8. Nefed'eva K. V. Infografika – vizualizacija dannyh v analiticheskoj dejatel'nosti // Sb. nauchn. statej «Analiz informacii v nauke, kul'ture, biznese / Pod red. G. F. Gordukalovoj. – SPb.: Izd. SPbGUKI, 2013. – S.89–94.
9. Pushonkova O. A. Vizual'ne myslennja u konteksti kul'turno-istoričnogo pidhodu // Visnyk Harkivs'koi' derzhavnoi' akademii' dyzajnu i mystectv. – Harkiv: HDADM, 2003. – №1. – S.3–10.
10. Savchuk V. V. Chto takoe povoroty v filosofii? Mediafilosofija. Pristup real'nosti». – SPb.: Izd–vo RHGA, 2013. – 350 s.
11. Semenovskih T. V. Fenomen «klipovogo myshlenija» v obrazovatel'noj vuzovskoj srede // Internet–zhurnal «Naukovedenie». – 2014. – №5 (24) [Jelektronnyj resurs]. – М.: Naukovedenie, 2014. – Rezhim dostupa: <http://naukovedenie.ru/PDF/105PVN514.pdf>, – Zagl. s jekrana.

12. Rozin V. M. Vizual'naja kul'tura i vosprijatie. Kak chelovek vidit i ponimaet mir. – М.: KomKniga, 2006. – 254 s.

13. Frumkin K. G. Klipovoe myshlenie i sud'ba linejnogo teksta // Ineternum 2010. – №1. – Rezhim dostupa: http://nounivers.narod.ru/pub/kf_clip.htm ot 02.01.2012.

14. Jashhenko L. E. Infografichnyj format predstavlenija vyvidnoi' informacii' v analitichnomu dokumenti dlja kerivnyka / Mat. 7 mizhn. nauk.–prakt. konf. «Informacijna osvita ta profesijno–komunikativni tehnologii' XXI stolittja». – Odesa: ONPU, 2015. – S.186–191.

Yashchenko L. Ye., senior lecturer of the Department of documentation and information activities of the Odessa national Polytechnic University (Ukraine, Odessa), lasenka58@mail.ru

From a text format to infograffe: philosophical and pedagogical reflections

Discusses the problems of high school in the context of the phenomenon of substitution in the youth of today verbal paradigm of thinking on visually oriented. Analyzes the experience of application in educational process infographics forms of material presentation. Substantiates the necessity of analytical infographics as the optimal format of cognitive activity of modern students.

Keywords: socio-cultural turns, visualization thinking, clip thinking, modern youth, high school, text format, the format of the infographic, analytics infographic.

Яценко Л. Е., старший преподаватель кафедры документоведения и информационной деятельности, Одесский национальный политехнический университет (Украина, Одесса), lasenka58@mail.ru

От текстового к инфографическому формату: философско–педагогические размышления

Рассматриваются проблемы высшей школы в контексте феномена замещения у современной молодежи вербальной парадигмы мышления на визуальную ориентированную. Анализируется опыт применения в учебном процессе инфографических форм представления материала. Обосновывается необходимость аналитической инфографики как оптимального формата познавательной деятельности современных студентов.

Ключевые слова: социокультурные повороты, визуализация мышления, клиповое мышление, современная молодежь, высшая школа, текстовый формат, инфографический формат, аналитическая инфографика.

* * *